

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 13.11.2008
KOM(2008) 771 wersja ostateczna

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Większe oszczędności energii w Europie dzięki skojarzonemu wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

Większe oszczędności energii w Europie dzięki skojarzonemu wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła

1. WPROWADZENIE

Głównym celem niniejszego komunikatu jest przedstawienie sprawozdania na temat aktualnej sytuacji w zakresie skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła (kogeneracji, produkcji skojarzonej) oraz możliwości rozwoju w tym zakresie. Przedstawiając komunikat Komisja wypełnia także obowiązki w zakresie sprawozdawczości wynikające z dyrektywy 2004/8/WE¹ w sprawie kogeneracji, zwłaszcza odnośnie do potencjału produkcji skojarzonej oraz postępów w jego wykorzystaniu w państwach członkowskich. Sprawozdanie jest jednak niepełne ze względu na opóźnienia w wykonaniu dyrektywy oraz na niewielką liczbę dostępnych obecnie sprawozdań krajowych². W niniejszym komunikacie przedstawiono kierunki działania mające na celu przyspieszenie tego procesu w przyszłości oraz zwiększenie potencjału w zakresie skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w Europie.

2. CZYM JEST PRODUKCJA SKOJARZONA I JAKA JEST JEJ ROLA W KOSZYKU ENERGETYCZNYM UE?

W wielu technologiach produktem ubocznym wytwarzania energii elektrycznej jest ciepło, które się marnuje, często rozpraszane w chłodniach kominowych, ze szkodą dla środowiska naturalnego. Średnia sprawność wytwarzania energii elektrycznej w konwencjonalnych elektrowniach ciepłych wynosi obecnie w Unii Europejskiej około 40 %³. Wykorzystanie wytwarzanego jednocześnie ciepła pozwoliłoby na niemal podwojenie całkowitej sprawności powstałej w ten sposób elektrociepłowni.

Czynnikiem ograniczającym może być zapotrzebowanie na wytworzone w ten sposób ciepło, czyli tzw. obciążenie cieplne. Wystarczająco duże obciążenie cieplne zapewnia zwykle sieć ciepłownicza lub proces technologiczny.

Skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła charakteryzuje się bardzo wysoką sprawnością przetwarzania energii i w porównaniu z innymi technologiami może przynieść oszczędności energetyczne. Ponadto wobec faktu, że elektrociepłownie powinny być zlokalizowane stosunkowo blisko odbiorców – indywidualnych bądź przemysłowych – straty przesyłowe i dystrybucyjne pozostają w ich przypadku niewielkie. Na potrzeby produkcji

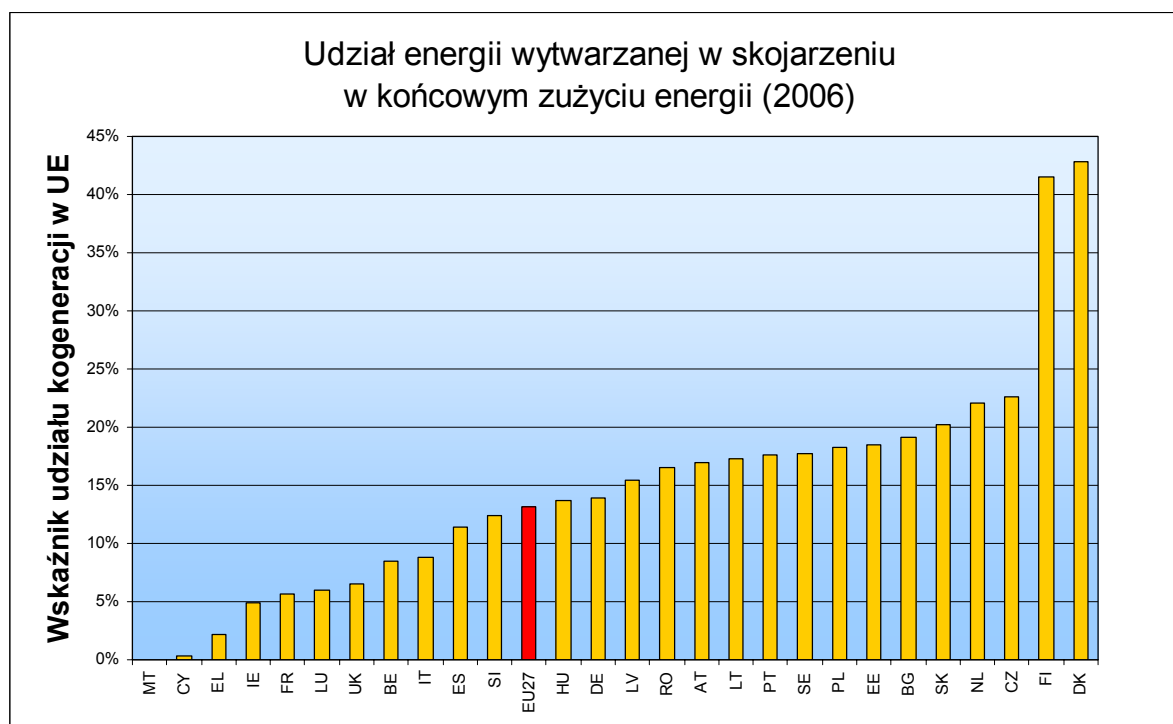
¹ Dyrektywa 2004/8/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie wspierania kogeneracji w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe na rynku wewnętrznym energii oraz zmieniająca dyrektywę 92/42/EWG, zwana także dyrektywą w sprawie kogeneracji.

² Sprawozdania obejmujące wszystkie wymagane aspekty (sprawozdanie z postępów, potencjał krajowy, gwarancje pochodzenia oraz przeszkody) przedstawiło tylko osiem państw członkowskich: BE, DK, DE, EE, PL, SI, SK oraz UK.

³ O ile nie wskazano inaczej, wykorzystane w niniejszym dokumencie dane pochodzą z Eurostatu.

skojarzonej wykorzystać można wiele źródeł energii, od węgla po gaz ziemny, a także źródła odnawialne⁴. Kogeneracja możliwa jest w szerokim zakresie mocy, począwszy od skali mikro i mocy rzędu jednego kilowata w domach prywatnych aż po setki megawatów w elektrociepłowniach komunalnych i przemysłowych.

W 2006 r. na produkcję skojarzoną przypadało 13,1 % końcowego zużycia energii w UE⁵, a wskaźnik ten nie wykazywał znaczącej poprawy⁶. Pomiedzy państwami członkowskimi istnieją znaczne różnice w tym zakresie, od niemal zera w niektórych państwach do ponad 40 % w Danii i Finlandii (zob. wykres 1).

Wykres 1: Udział energii wytwarzanej w skojarzeniu w końcowym zużyciu energii w państwach członkowskich (Eurostat – 2006)

Potencjał wytwórczy energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu wynosi w UE-27 około 100 GW, co stanowi 13,6 % łącznego potencjału w UE-27. Wielkość produkcji energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu w UE-27 wynosi 366 TWh, czyli 10,9 % całkowitej produkcji energii elektrycznej w 2006 r.⁷ Jej udział w łącznej ilości wytwarzanej energii różni się znacznie w poszczególnych państwach członkowskich, od 0,3 % na Cyprze do ponad 40 % na Łotwie i w Danii.

Oszczędności energii, jakie można uzyskać dzięki kogeneracji, szacuje się obecnie na około 35 mln ton ekwiwalentu ropy naftowej rocznie w całej UE-27, co odpowiada wielkości

⁴ Udział poszczególnych źródeł energii w UE-27 (2006): gaz 38 %, paliwa stałe 34 %, źródła odnawialne 12 %, ropa naftowa 6 %, inne 10 %.

⁵ Nie licząc zużycia energii w sektorze transportowym.

⁶ Udział energii wytwarzanej w skojarzeniu wynosił w 2004 r. 12 % (UE-25), a w roku 2002 – 13,2 % (UE-15).

⁷ Udział energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu wynosił w 2004 r. 10,2 % (UE-25), a w roku 2002 – 14,1 % (UE-15).

zużycia krajowego brutto Austrii. Produkcja skojarzona umożliwiłaby także ograniczenie emisji CO₂ o około 100 mln ton rocznie⁸.

Produkcja skojarzona jest technologią umożliwiającą oszczędność energii, która przyczynia się do realizacji celu, jakim jest zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej o 20 % do roku 2020, a jej udział w tym zmniejszeniu wynosi obecnie około 2 %.

3. PRODUKCJA SKOJARZONA JAKO INSTRUMENT POLITYKI ENERGETYCZNEJ UE

Unia Europejska przyjęła ambitne cele w zakresie polityki energetycznej i klimatycznej, zgodnie z którymi do roku 2020 emisja gazów cieplarnianych miałaby zostać zmniejszona o 20 %, udział energii ze źródeł odnawialnych zwiększony do 20 %, a zużycie energii zmniejszone o 20 %. Europejska polityka energetyczna ma na celu wspieranie bezpieczeństwa dostaw, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności. Produkcja skojarzona może odgrywać ważną rolę w realizacji tych celów politycznych, przyczyniając się do bezpieczeństwa energetycznego, wytwarzania energii z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, poprawy stanu środowiska naturalnego oraz przeciwdziałania zmianom klimatu. Kogeneracja należy ponadto do europejskiego know-how o coraz lepszych perspektywach eksportowych, dzięki czemu zwiększa konkurencyjność Europy i stwarza możliwości rozwoju gospodarczego, również na poziomie regionalnym i lokalnym. Z tych względów wprowadzono dyrektywę w sprawie kogeneracji, zapewniającą specjalne ramy prawne na rzecz wspierania rozwoju wysokosprawnej produkcji skojarzonej.

W dyrektywie uznano korzyści związane z tą technologią i określono zasady wspierania jej przez państwa członkowskie. Programy pomocy, na przykład finansowej, oraz dostęp do sieci elektroenergetycznej i taryfy, a także procedury administracyjne mające na celu wspieranie upowszechnienia się kogeneracji na rynku, muszą być zgodne z zawartymi w dyrektywie przepisami w zakresie pomocy państwa. W celu uzyskania pewności, że wspierana technologia będzie zapewniała korzyści pod względem sprawności energetycznej, w dyrektywie wprowadzono pojęcie „ciepła użytkowego”. W praktyce definicję tę wprowadzono celem zapewnienia oszczędności energii, a nie w celu promowania określonej technologii.

Ważnym instrumentem przewidzianym w dyrektywie jest gwarancja pochodzenia. Podobnie jak miało to miejsce w przypadku energii ze źródeł odnawialnych, gwarancje pochodzenia wprowadzono po to, aby zapewnić odbiorcom energii przejrzyste informacje o pochodzeniu kupowanej przez nich energii oraz umożliwić producentom wykazanie, że sprzedawana przez nich energia jest wytwarzana w procesie wysokosprawnej kogeneracji. Gwarancje te będą wydawane przez właściwy organ w każdym państwie członkowskim i powinny być przez poszczególne państwa wzajemnie uznawane. Harmonizacja gwarancji pochodzenia wymaga jeszcze dalszych prac, ponadto konieczne jest określenie ich formatu i odpowiedzialności za ich wydawanie.

W gwarancjach pochodzenia podaje się udział energii wytwarzanej w procesie wysokosprawnej kogeneracji. Aby umożliwić określenie tego udziału, Komisja opracowała szczegółowe wytyczne⁹ dotyczące obliczania ilości energii wytwarzanej w skojarzeniu.

⁸ Zużycie 1 mln ton ekwiwalentu ropy powoduje wytworzenie około 3 mln ton emisji CO₂.

⁹ Decyzja Komisji [planowane przyjęcie w listopadzie 2008 r.]

W dyrektywie określono także obowiązki Komisji i państw członkowskich w zakresie sprawozdawczości. W niniejszym komunikacie przedstawiono sytuację w zakresie niektórych z tych zadań.

4. SYTUACJA W ZAKRESIE WSPIERANIA ROZWOJU KOGENERACJI

Środki na szczeblu UE

Dyrektywa w sprawie kogeneracji została przyjęta w 2004 r. Jej wykonanie postępuje, ale wolniej niż pierwotnie oczekiwano. Najważniejszym wyzwaniem było przyjęcie szczegółowych wytycznych dotyczących obliczania ilości energii wytwarzanej w skojarzeniu. Wytyczne te zostały już opracowane w wyniku dogłębnych dyskusji w gronie państw członkowskich i Komisji. Niezbędnym elementem wytycznych była przyjęta w 2006 r. decyzja w sprawie zharmonizowanych wartości referencyjnych wydajności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła¹⁰.

Do tej pory 22 państwa członkowskie dokonały częściowej transpozycji dyrektywy w sprawie kogeneracji oraz związanej z nią decyzji Komisji w sprawie wartości referencyjnych. W państwach, które jeszcze tego nie dokonały, system prawny często wymaga, aby pełna transpozycja dyrektywy i całości związanego z nią prawodawstwa wtórnego została dokonana w ramach jednego procesu legislacyjnego. Proces ten nie mógł nastąpić przed przyjęciem szczegółowych wytycznych w listopadzie 2008 r.

Na skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w UE wpływ będą miały także inne wspólnotowe akty prawne. Spośród aktualnych narzędzi realizacji polityki wymienić należy następujące:

- Dyrektywa w sprawie usług energetycznych¹¹ zawiera przepisy mogące wspierać rozwój mikrokogeneracji, na przykład poprzez upowszechnianie zaawansowanego opomiarowania¹². W przewidzianych w tej dyrektywie krajowych planach działań dotyczących efektywności energetycznej należy uwzględnić kogenerację jako sposób oszczędzania energii.
- Dyrektywa dotycząca budynków¹³ – w przypadku nowych budynków o łącznej powierzchni użytkowej powyżej 1000 m² – nakazuje uwzględnienie technicznych, środowiskowych i ekonomicznych możliwości zastosowania kogeneracji bądź ogrzewania lub chłodzenia lokalnego lub blokowego („systemów alternatywnych”). W przekształceniu tej dyrektywy zaproponowano rezygnację z limitu 1000 m² dla nowych budynków.
- Wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska¹⁴ dopuszczają możliwość udzielania wsparcia finansowego na pokrycie kosztów

¹⁰ Decyzja Komisji 2007/74/WE.

¹¹ Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę Rady 93/76/EWG.

¹² Artykuł 13 dyrektywy 2006/32/WE.

¹³ Dyrektywa 2002/91/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

¹⁴ Dz.U. C 82 z 1.4.2008, s. 1.

inwestycyjnych i operacyjnych w związku z realizacją i eksploatacją elektrociepłowni o wysokiej sprawności oraz pomocy inwestycyjnej na wysokosprawne ciepłownictwo komunalne. Za podstawową zasadę przyjęto, że powinny one prowadzić do uzyskania oszczędności energii pierwotnej, a w rezultacie do zmniejszenia emisji CO₂. Aktualnie państwa członkowskie są w trakcie dostosowywania swoich programów pomocy do nowych przepisów.

- W projekcie dyrektywy w sprawie energii ze źródeł odnawialnych po raz pierwszy przewidziano europejskie przepisy dotyczące ogrzewania i chłodzenia energią ze źródeł odnawialnych. W przewidzianych w tej dyrektywie krajowych planach działań należy określić cele na rok 2020 w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogrzewaniu i chłodzeniu. W opracowanych przez państwa członkowskie strategiach osiągnięcia tych celów należy uwzględnić kogenerację ze źródeł odnawialnych.

Sprawozdawczość państw członkowskich

Zgodnie z dyrektywą w sprawie kogeneracji **państwa członkowskie zobowiązane są przedstawiać sprawozdania na temat potencjału produkcji skojarzonej** oraz na temat struktur administracyjnych utworzonych w celu wspierania rozwoju tej produkcji. Zobowiązane są także co cztery lata przedstawiać sprawozdania na temat postępów w zakresie kogeneracji oraz przedstawiać odpowiednie statystyki. Do tej pory analizę krajowego potencjału przedstawiło tylko 11 państw członkowskich. Sprawozdania te są generalnie zgodne z wytycznymi w zakresie analizy, zatwierdzonymi przez komitet, którego powołanie przewidziano w dyrektywie.

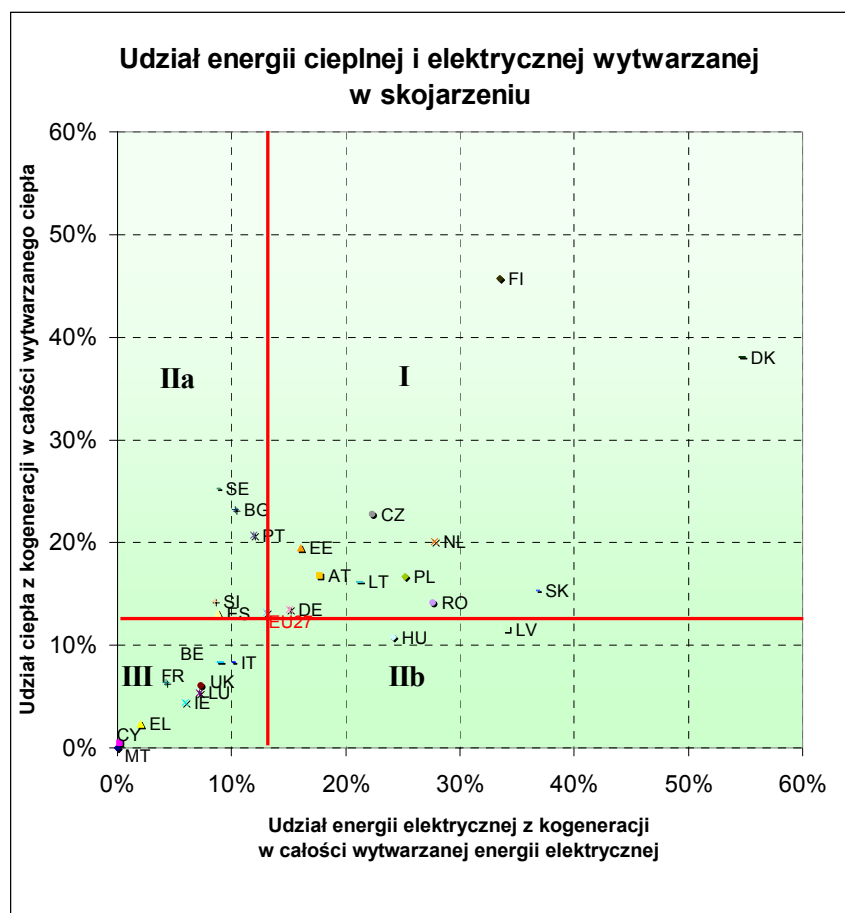
Otrzymane do tej pory sprawozdania nie zawierają zbyt wiele przejrzystych informacji ani danych liczbowych, które umożliwiłyby użyteczne porównanie. Trudno zatem uzyskać całościowy obraz potencjału kogeneracji w całej UE. Widać jednak wyraźnie, że możliwe jest znaczne zwiększenie potencjału wytwórczego kogeneracji, chociaż wymagałoby to od niektórych państw członkowskich przywiązywania większej wagi do polityki w tej dziedzinie oraz wywiązywania się ze swoich obowiązków wynikających z dyrektywy w sprawie kogeneracji.

Obecnie kraje, w których udział produkcji skojarzonej jest stosunkowo wysoki, charakteryzuje również dość duży udział ciepłownictwa komunalnego. Wobec powolnego wzrostu ciepłownictwa komunalnego w Europie, wspieranie kogeneracji może przyczynić się do ożywienia w tej dziedzinie w tych państwach członkowskich, gdzie ciepłownictwo komunalne nie jest jeszcze rozwinięte. Kolejna możliwość rozwoju technologii skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła związana jest z jej zastosowaniami przemysłowymi. Przyszły udział kogeneracji w koszyku energetycznym danego państwa członkowskiego zależy przede wszystkim od postępów w dziedzinie ciepłownictwa komunalnego i w zastosowaniach przemysłowych.

Jeśli chodzi o udział produkcji skojarzonej w elektroenergetyce i ciepłownictwie¹⁵, to państwa członkowskie można podzielić na cztery kategorie, w zależności od ich pozycji względem średniej dla całej UE-27. W sytuacji idealnej państwo członkowskie powinno posiadać

¹⁵ ESTAT – dane za 2006 r.

wysoki udział energii cieplnej i elektrycznej pochodzącej z kogeneracji, co odpowiada obszarowi I na wykresie 2.

Wykres 2: Udział energii cieplnej i elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu

W przedstawionych przez państwa członkowskie sprawozdaniach podkreśla się pewne naturalne trudności w rozwoju kogeneracji (związane ze słabym lub słabnącym zapotrzebowaniem i z brakiem atrakcyjności ekonomicznej). Na przykład:

- produkcja skojarzona wymaga bliskiej obecności odpowiedniego zapotrzebowania na ciepło użytkowe;
- wysokie koszty inwestycji i koszty stałe oznaczają niską rentowność i długi okres zwrotu z inwestycji;
- coraz mniejsze zapotrzebowanie na ciepło w budynkach ma negatywny wpływ na możliwości wykorzystania kogeneracji w ciepłownictwie komunalnym.

W sprawozdaniach państw członkowskich na temat krajowego potencjału zwraca się również uwagę na **przeszkody**, choć nie występują one we wszystkich krajach, które do tej pory przedstawiły sprawozdania. Należą do nich:

- niejasne perspektywy w zakresie wsparcia publicznego w długim okresie; złożone przepisy prawa (na poziomie federalnym i regionalnym); skomplikowane i

czasochłonne procedury administracyjne; wpływ innych przepisów prawnych; oraz

- kwestia dostępu do sieci po przystępnych stawkach i w rozsądnym terminie; koszty dostosowania sieci do przyjęcia energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu; niekorzystne warunki dostaw rezerwowej energii elektrycznej z sieci.

W dyrektywie w sprawie kogeneracji zajęto się niektórymi z tych przeszkód, a dokonanie transpozycji dyrektywy w całości powinno doprowadzić do zwiększenia potencjału produkcji skojarzonej w stosunku do sytuacji przedstawionej w danych przekazanych przez państwa członkowskie.

Zwiększa się wprawdzie zainteresowanie chłodzeniem komunalnym, jednak wykorzystanie do tego celu ciepła wytwarzanego w skojarzeniu rzadko jest rozwiązaniem preferowanym. Mimo iż proces ten jest możliwy pod względem technicznym, to jego sprawność jest niska. Nie należy zatem oczekiwać, że chłodzenie komunalne przyczyni się w znacznym stopniu do dalszego rozwoju skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła.

Pomimo braku całościowych danych istnieją przesłanki świadczące o tym, że na rynku upowszechniają się rozwiązania kogeneracji w skali mikro i małej skali, na przykład w sektorze gospodarstw domowych. Większość przedstawionych przez państwa członkowskie sprawozdań zawiera jednak niewiele informacji o potencjale rozwoju mikrokogeneracji w nadchodzących dziesięcioleciach.

- Komisja opracowała prawodawstwo wtórne, aby zapewnić pełne wykonanie dyrektywy.
- Państwa członkowskie pracują nad transpozycją dyrektywy w sprawie kogeneracji, ale spóźniają się z przedstawieniem sprawozdań.
- Możliwe jest wykorzystanie potencjału w większym stopniu, ale wciąż istnieją przeszkody administracyjne i inne.

5. DALSZE DZIAŁANIA

Skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła ma duże znaczenie dla racjonalizacji wykorzystania energii i przyczynia się do realizacji wszystkich wspólnych celów UE w zakresie energii i klimatu. Z tego względu stworzono ramy prawne na rzecz wspierania rozwoju wysokosprawnej produkcji skojarzonej. Wprowadzenie w życie tych ram prawnych, w szczególności dyrektywy w sprawie kogeneracji, nie przebiega jednak tak szybko, jak planowano. Państwa członkowskie powinny pilnie podjąć kroki w celu jak najszybszego wprowadzenia w życie tych przepisów, w sytuacji gdy wszystkie podstawowe warunki ku temu zostały już określone w dwóch przywołanych wcześniej decyzjach Komisji: w sprawie zharmonizowanych wartości referencyjnych wydajności dla rozdzielonej produkcji energii elektrycznej i ciepła¹⁶ oraz w sprawie obliczania ilości energii wytwarzanej w skojarzeniu¹⁷.

¹⁶ Decyzja Komisji 2007/74/WE.

Bardzo istotne jest także, aby wszystkie państwa członkowskie przedstawiły sprawozdania na temat potencjału produkcji skojarzonej oraz na temat utworzonych struktur administracyjnych, tak jak przewidziano w powołanych przepisach. W przyszłości należy przedstawiać dalsze sprawozdania dotyczące postępów oraz danych.

Komisja będzie nadal wypełniać swoją część obowiązków w ramach wykonania dyrektywy. Kontynuowane będzie **stałe monitorowanie wykonania przepisów**. W razie konieczności Komisja rozpocznie postępowania w sprawie naruszenia przepisów, aby zapewnić prawidłowe ich wykonanie. Ponadto mogą zostać przewidziane inne środki wspierające, mające pomóc państwom członkowskim. W przypadku wielu dyrektyw sprawdzil się model wspólnych działań, który zapewnia państwom członkowskim możliwość rozwiązania problemów z wykonaniem przepisów prawa wspólnie z innymi państwami członkowskimi i z Komisją. Model ten mógłby znaleźć zastosowanie również w tym przypadku, z korzyścią dla państwa członkowskich.

Na produkcję skojarzoną wpływ będą miały także **zmiany dotyczące innych środków związanych z energią**. W przypadku mikrokogeneracji będą to przepisy w zakresie oznakowania energetycznego oraz przepisy wykonawcze dotyczące kotłów wynikające z dyrektywy w sprawie ekoprojektu, których wprowadzenia oczekuje się w 2009 r. W przypadku kogeneracji na wielką skalę chodzi o wniosek w sprawie zmiany dyrektywy dotyczącej handlu uprawnieniami do emisji¹⁸ oraz wnioski w sprawie dyrektywy dotyczącej energii ze źródeł odnawialnych¹⁹, które uregulują kwestię preferencyjnego obliczania ograniczenia emisji zanieczyszczeń z elektrociepłowni wykorzystujących paliwa ze źródeł odnawialnych.

Przedstawiony w 2006 r. plan działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii obejmował pewne środki mające na celu wspieranie kogeneracji. W 2008 r. Komisja Europejska zainicjowała szereg badań studyjnych. Ich wyniki – opracowanie systemu zharmonizowanych, elektronicznych gwarancji pochodzenia dla kogeneracji, opracowanie minimalnych wymagań w zakresie sprawności systemów ogrzewania i chłodzenia komunalnego oraz określenie minimalnych wymagań w zakresie sprawności dla mikrokogeneracji – mogą przyczynić się do wskazania tych środków realizacji polityki, które wymagają dalszych prac.

W 2009 r. Komisja dokona oceny planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii z myślą o jego aktualizacji. W tym kontekście należy poddać ocenie ewentualne nowe propozycje i pomysły związane ze skojarzonym wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła. Na tym etapie Komisja zajmie się kluczową rolą miast w europejskiej i światowej polityce energetycznej. Do roku 2030 około 80 % obywateli Europy będzie mieszkać i pracować na terenach miejskich. Duże obszary miejskie, mające znaczny udział w zużyciu energii, oferują znakomite możliwości dla nowych inwestycji europejskich mających na celu racjonalizację gospodarowania energią. Istnienie dużych sieci ciepłowniczych oraz obecność znacznego zapotrzebowania na energię elektryczną w związku z bliskością dużej liczby odbiorców oznaczają lepsze możliwości realizacji oraz wyższą rentowność kogeneracji na tych

¹⁷ Decyzja Komisji [planowane przyjęcie w listopadzie 2008 r.]

¹⁸ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych, COM(2008)16 wersja ostateczna.

¹⁹ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, COM(2008)19 wersja ostateczna.

obszarach. Oprócz środków legislacyjnych niezbędne jest także dalsze wspieranie działań przyczyniających się do rozwoju produkcji skojarzonej na terenach miejskich, takich jak „Porozumienie między burmistrzami”.

Ponadto kogeneracja, będąc technologią zdecentralizowaną, przyczynia się do rozwoju lokalnego i regionalnego oraz do zwiększania zatrudnienia na poziomie lokalnym. Na terenach wiejskich i oddalonych skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła, zwłaszcza przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, oferuje możliwości rozwoju gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy.

Aktualizacja planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii może zawierać również rozważania na temat dalszej roli krajowych planów działań dotyczących efektywności energetycznej. Plany te powinny stanowić jedno z podstawowych narzędzi realizacji polityki, obejmując całość działań na rzecz racjonalizacji gospodarowania energią, w tym kogenerację. Powinny zapewniać ogólne ramy polityki danego kraju oraz stanowić jedyną podstawę sprawozdań przedstawianych Komisji, przyczyniając się do zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla rządów państw członkowskich.

W przedstawionych przez państwa członkowskie sprawozdaniach na temat kogeneracji ujawniono pewne utrzymujące się przeszkody dla szerszego upowszechnienia się tej technologii. Wieloma z tych kwestii państwa członkowskie mogłyby zająć się bez zwłoki. Na przykład sprawne procedury administracyjne i przejrzyste programy wsparcia miałyby istotne znaczenie dla bardziej racjonalnego gospodarowania energią, w tym rozwoju kogeneracji. Wspólne ramy przepisów regulujących dostęp do sieci powinny być pomocne dla wszystkich zainteresowanych podmiotów. Władze publiczne mają oczywiście wpływ na kształt planów zagospodarowania przestrzennego, które stanowią punkt wyjścia do budowy sieci ciepłowniczych. Niedostateczny dostęp do sieci i niewystarczające połączenia międzysieciowe ograniczają rozwój technologii skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, zwłaszcza w państwach członkowskich, w których ostatnio ze względu na zasady bezpieczeństwa sieci wprowadzono bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące eksploatacji.

- Państwa członkowskie muszą dokończyć wykonanie dyrektywy w sprawie kogeneracji.
- Komisja monitoruje wykonanie dyrektywy i zapewnia wsparcie.
- W aktualizacji planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii rozważone zostaną ewentualne nowe środki.

6. WNIOSEK

Zdaniem Komisji dyrektywa w sprawie kogeneracji stanowi ważne narzędzie pomagające w rozwiązywaniu problemów energetycznych Europy. W ramach monitorowania wykonania dyrektywy, pomimo nieprzedstawienia sprawozdań przez niektóre państwa członkowskie lub przedstawienia ich z opóźnieniem, Komisja stwierdza istnienie administracyjnych i pozaadministracyjnych przeszkód dla rozwoju kogeneracji. Niektóre z nich stały się już przedmiotem działania ze strony Komisji, która – jak już wspomniano – określiła zharmonizowane wartości referencyjne wydajności oraz przyjęła szczegółowe wytyczne w

sprawie obliczania ilości energii wytwarzanej w skojarzeniu. Państwa członkowskie powinny jednak również nasilić starania na rzecz rozwoju kogeneracji.

Komisja będzie nadal monitorować proces i w miarę potrzeb przedstawi dalsze propozycje mające na celu wspieranie kogeneracji. W pierwszej kolejności Komisja w 2009 r. dokona oceny planu działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii z myślą o jego aktualizacji.

Skojarzone wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła przybliży Unię Europejską do realizacji jej celów w zakresie energetyki. Stanowi ono sprawdzone narzędzie poprawy sprawności energetycznej i uzyskania oszczędności. Jednocześnie wspomaga ono przeciwdziałanie zmianom klimatycznym poprzez ograniczenie emisji CO₂ i zmniejszenie strat przesyłowych. Produkcja skojarzona może także przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności dzięki rozwojowi wysokosprawnych technologii kogeneracji, z dobrymi perspektywami eksportowymi, oraz do rozwoju gospodarczego, jako czynnik wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Zapewnienie i wykorzystanie pełnego potencjału skojarzonego wytwarzania energii elektrycznej i ciepła we wszystkich państwach członkowskich ma zatem istotne znaczenie dla całej UE.